

وِیٲانِسک

(بررسي متن اوستايي و پهلوي ويٲانِسک)

مؤلف:

اَسکندر يَزْداني (اشک)

انتشارات نويسندگان پارس

۱۳۹۶

سروش‌نامه	یزدانی، کرامت، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	وینانسک / نویسنده: کرامت یزدانی (اشک)
مشخصات نشر	شیراز: نویسندگان پارس، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	۹۲ ص.:
شابک	۹-۶-۹۷۶۰۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
یادداشت	واژه‌نامه
موضوع	اوستا، یشتها، وینانسک
موضوع	Avesta. yashts. vaethanask
موضوع	زردشتی - احکام و قوانین
موضوع	Zoroastrian law
راستی‌کن	۱۳۹۶ ۹۰۳۸۷ و ۴ / د ۱۲۲۰/۴ PIR
رده‌بندی دیوید	۲۹۵/۸۲
شماره کتابساز ملی	۲۲۵۹۱۶۶

وینانسک

نویسنده: کرامت یزدانی (اشک) ■ شیراز: نویسندگان پارس
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶ ■ شابک: ۹-۶-۹۷۶۰۱-۶۰۰-۹۷۸
صفحه‌آرا و طراح جلد: صدیقه پاکت‌زاد ■ چاپ: سحان: مهر
شمارگان: ۱۰۰۰ ■ قیمت: ۱۸۲۵۰ تومان

مرکز نشر: شیراز، خیابان فلسطین، حکیمی شرقی، انتشارات نویسندگان پارس

مرکز پخش: شیراز، خیابان ملاصدرا، کتاب‌فروشی خوارزمی

E-mail: nevisandegan.pars@gmail.com

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: موضوع و پیشینه ویتانوسک
۱۷	موضوع ویتانوسک
۱۸	مروری بر پیشینه تحقیق
۲۱	فصل دوم: نسخه دست‌نویس اوستایی و پهلوی
۳۷	فصل سوم: آوانویسی اوستایی متن ویتانوسک
۴۷	فصل چهارم: ترجمه متن اوستایی
۵۵	فصل پنجم: یادداشت‌ها
۵۷	اهورامزدا، اورمزد
۵۸	اردیبهشت
۵۹	اشم‌وهو
۶۱	برشم

- ۶۱..... بُرز ایزد
- ۶۲..... پل صراط، پل چینود
- ۶۳..... دالمن
- ۶۴..... دخمه، گور
- ۶۵..... دین
- ۶۵..... ایزد دین در اوستای نو
- ۶۶..... ین در نوشته‌های دوره میانه
- ۶۶..... واژه در قدآن
- ۶۶..... خرده رستا
- ۶۷..... مطالب خرده اوستا
- ۶۷..... دعاها و اوی
- ۶۷..... پنج‌گاه
- ۶۷..... سی‌روزه
- ۶۷..... آفرینگان
- ۶۸..... قطعات بازمانده اوستایی
- ۶۸..... نیرنگستان و هیریدستان
- ۶۸..... هادخت‌نسک
- ۶۹..... اَوِگَمَدِیچا
- ۶۹..... آفرین زردشت
- ۶۹..... گشتاسپ‌شت
- ۶۹..... وجر کرددینی
- ۶۹..... فرهنگ اویم
- ۶۹..... پرسش‌ها
- ۷۰..... شایست و نشایست

۷۰.....	اوقات پنجگانه روز.....
۷۰.....	هاونگاه.....
۷۰.....	ریتون گاه.....
۷۱.....	انیوسروثریم گاه.....
۷۱.....	اوزیرن گاه.....
۷۱.....	أشهین گاه.....
۷۲.....	هومته نام.....
۷۳.....	ایزد مهر.....
۷۴.....	گاران.....
۷۵.....	آداب و احترام بول کردن.....
۷۵.....	میزد.....
۷۵.....	دیو نسو.....
۷۶.....	پارند.....
۷۷.....	پشوتن:.....
۷۷.....	احکام حمل مرده.....
۷۹.....	مراسم سگ دید.....
۸۱.....	انواع سگ.....
۸۲.....	ایزد سروش.....
۸۳.....	Yaθa ahu vairiio.....
۸۴.....	زندیکان، زندیقان، کافران، بدعت گزاران.....
۸۶.....	زوهر، زور.....
۸۶.....	آگاهی (دانش).....
۸۷.....	یادداشت بند ۳۵.....
۸۷.....	یادداشت بند ۴۱.....
۸۹.....	منابع.....

مقدمه

دگرگونی زبان به سبب پدیده‌های اجتماعی دیگر، امری اجتناب‌ناپذیر است. زبان فارسی امروزی، شکل دگرگون شده‌ای از زبان‌های کهن ایرانی است. بسیاری از واژگان مصطلح در زبان فارسی، با توجه به اشتقاق آنها به هزاران سال قبل بر می‌گردد و شکل‌های کهن آنها را می‌توانیم در زبان‌هایی که امروزه متروک هستند جستجو کنیم. اوستا، کتاب مقدس مزدیسنان (زردشتیان)، تنها سند مکتوبی است که بیانگر سیر تحول صرف و نحو زبان فارسی است. ویثان‌سک، مجموعه کوچکی از قطعات اوستای متاخری است که به اتفاق و گاه بی‌نظم و ترتیب، بیشتر از وندیداد و منابع دیگر همراه با ترجمه به سوی آنها انتخاب شده‌است. این رساله مشتمل بر ۱۱۶ بند می‌باشد که شامل مسائلی در باب احکام مرده و آئین مربوط به آن، زنا با کافر، توبه، کفاره، مراسم روز چهارم مرده، میزد، پنج‌گاه شبانه‌روز، احکامی چند در باب بول کردن، نوگرویی به دین مزدیسنان است. تاریخ نگارش کتاب دقیقاً روشن نیست ولی برخی آن را مربوط به اواسط قرن هژدهم میلادی می‌نامند. این متن در سال ۱۸۶۳ میلادی توسط

هوک در هند یافته شد. و در سال‌های ۱۸۸۶، ۱۹۰۰، ۱۹۰۱ و ۱۹۶۷ بندهایی از آن توسط اوستاشناسان مشهور به زبان‌های انگلیسی و فرانسوی ترجمه شده اما تاکنون به زبان فارسی ترجمه نشده‌است.

در کتاب حاضر، متن اوستایی را براساس روش کارل هوفمان و متن پهلوی را به روش مکنزی آوانویسی و سپس برای آن ترجمه‌ای به زبان شیوا و رسمی فارسی روزی و نیز یادداشت‌هایی در مورد برخی واژگان آرایه شده‌است.

نگارنده از ترجمه و پژوهش بر این اثر، آشنا ساختن خوانندگان با متن ماکور به دست است. این اثر را می‌توان از جنبه‌های گوناگون حقوقی، دینی، فرهنگی و زبانی ناسی پژوهش کرد.

در اینجا بر مناسبت که از زحمات بی‌دریغ و ارزشمند اساتید فرهیخته و گرمی دانشگاه شیراز: سرکار خانم دکتر گلنار قلعه‌خانی، جناب آقای دکتر محمودرضا دستغیب‌بهشتی، جناب آقای دکتر فرخ حاجیانی و سرکار خانم دکتر کتابون میرانیان تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از همسر مهربان و نازنین دختران دلبندم، فاطیما و روزینا که اوقات نگارش را صبوحه تحمل می‌نمایند قدردانی می‌نمایم.

کرمت یزدانی (اشک)

سرکار، دانشگاه شیراز

خرداد ۱۳۹۶